

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ
Ν.Π.Δ.Δ.

Νομιμοποίηση Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες (money laundering) και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας

9 Νοεμβρίου 2010

Μιχαήλ Γ. Μερσίνης
Δ.Ν. Δικηγόρος
Διεύθυνση Νομικής Υπηρεσίας
Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Ι. Εισαγωγή

- Η αντιμετώπιση του φαινομένου της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας θεωρούνται από τα σημαντικότερα μέτρα που μπορούν να συντελέσουν στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, των ναρκωτικών και της τρομοκρατίας τόσο σε διεθνές όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο

II. Η Ελληνική Νομοθεσία

- Ν. 3691/2008
- Κανονιστική απόφαση Ε.Κ. 1/506/8.4.2009
- Εγκύκλιος 41
- 3η Οδηγία 2005/60/ΕΚ
- Οδηγία μέτρων εφαρμογής για πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα 2006/70 (της Επιτροπής)
- 40 Συστάσεις του Financial Action Task Force (FATF) για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και
- 9 Ειδικές Συστάσεις του FATF για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

III. Βασικά Εγκλήματα

- Ειδικά
- Γενικότερα καθοριζόμενα
- Ο νόμος 3340/2005 για την «Κατάχρηση Αγοράς»

IV. Νομιμοποιούμενη περιουσία

- Έννοια προέλευσης από εγκληματική δραστηριότητα
- Η πράξη της νομιμοποίησης (μετατροπή, μεταβίβαση, απόκρυψη, συγκάλυψη, απόκτηση, κατοχή, χρήση και συμμετοχή σε όλες τις προηγούμενες πράξεις)
- Προηγούμενη Εγκληματική Δράση

V. Υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος

- Γνώση ως προς την προέλευση
- Επιπλέον υποκειμενικοί όροι

VI. Self-laundering

- Η νομολογιακή αντιμετώπιση
- Ο ισχύων νόμος 3691/2008

VII. Κύρωση

- Σχέση συρροής με την προηγούμενη εγκληματική δραστηριότητα
- Παρακολουθηματικός χαρακτήρας
- Αρχή αναλογικότητας
- Το προστατευτέο αγαθό

VIII. Δέουσα επιμέλεια

- μέτρα Δέουσας Επιμέλειας (Due Diligence). Η κατάταξη των πελατών γίνεται βάσει κριτηρίων, τα οποία αντανακλούν τις πιθανές αιτίες κινδύνων. Οι συγκεκριμένες διατάξεις αντανακλούν το *risk based approach*, την προσέγγιση, δηλαδή, με βάση τη **στάθμιση του κινδύνου**
- περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν μπορούν να συμμορφωθούν προς τις διαδικασίες της δέουσας επιμέλειας **οφείλουν να μην εκτελέσουν τη συναλλαγή**, να διακόψουν την επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη και να εξετάσουν την δυνατότητα υποβολής αναφοράς στην Επιτροπή του άρθρου 7 του ν.3691.2008

- εφαρμόζουν τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας και ως προς υφιστάμενους πελάτες σε περιοδική βάση ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου κάθε πελάτη καθώς και σε έκτακτη βάση την κατάλληλη χρονική στιγμή
- **απλουστευμένη Δέουσα Επιμέλεια** όταν ο πελάτης είναι είτε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός
- **αυξημένη Δέουσα Επιμέλεια** στις περιπτώσεις οι οποίες, λόγω της φύσης τους, μπορούν να παρουσιάσουν υψηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

- Βασικοί νεωτερισμοί του νόμου, σε πλήρη συμμόρφωση με την Οδηγία είναι, μεταξύ άλλων, οι ορισμοί τόσο του
- «πραγματικού δικαιούχου» (beneficial owner) όσο και των
- «πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων» (politically exposed persons ή PEPs)

ΙΧ. Έλεγχοι

Σε γενικές γραμμές γίνεται:

- Αξιολόγηση της πληρότητας των γραπτών διαδικασιών της Εταιρίας για το Ξέπλυμα Χρήματος και έλεγχος της εφαρμογής τους.
- Έλεγχος εάν η Εταιρία γνωρίζει τους πελάτες της και πώς αποτυπώνεται η γνώση αυτή. (Έλεγχος εάν έχουν συγκεντρωθεί όλα τα προβλεπόμενα έγγραφα.)
- Αποτύπωση συνεχούς εποπτείας από την Εταιρία (π.χ. έλεγχοι εάν οι συναλλαγές των πελατών συνάδουν με την οικονομική τους θέση.)

- Έλεγχος εάν οι πελάτες έχουν ενταχθεί σε **κατηγορίες κινδύνου**, όσον αφορά το ξέπλυμα χρήματος, και εάν υπάρχει **διαβάθμιση** στα μέτρα δέουσας επιμέλειας ανάλογα με την κατηγορία.
- Έλεγχος εάν η Εταιρία κάνει **αναφορές** στην Επιτροπή Καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες για ύποπτες συναλλαγές.

Χ. Υποβολή αναφορών

- Από τα εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα
- Από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για:
- ν.3340/2005
- παραβάσεις κοινού ποινικού δικαίου

ΧΙ. Διοικητικές κυρώσεις

- άρθρο 52 παρ. 1 του ν. 3691/2008

Υπέρμετρα επαχθείς...